Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry

Eduskunnan sivistys- ja tiedejaostolle
Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020

Edelliseen talousarvioesitykseen verrattuna nyt käsillä olevassa esityksessä on huomattavasti enemmän tasa-arvoa edistäviä toimia, myös OKM:n hallinnonalalla, mikä on hyvin positiivinen kehityssuunta.

Perusopetuksen sekä varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon parantamiseen allokoitua rahoitusta pidämme erityisen hyvänä. Koulutuksen tasa-arvon edistämisen toimilta odotamme myös sukupuolten välisen tasa-arvon sisällyttämistä, sillä koulutuksellista tasa-arvoa on valitettavan usein käsitelty ilman sukupuolinäkökulmaa, vaikka valtavirtaistamisperiaate edellyttää sukupuolten välisen tasa-arvon huomioimista.

Sukupuolitietoista budjetointia tulisi edelleen kehittää. Tähän antaa suuntaa esim. tutkimusjulkaisu *Tasa-arvoa talousarvioon - talousarvion sukupuolivaikutusten arviointi ja sukupuolitietoinen budjetointi*[1] , jossa tutkijat esittävät mm:

- Kytketään sukupuolitietoinen budjetointi eksplisiittisesti kansallisiin ja hallinnonalakohtaisiin tasa-arvotavoitteisiin.
- Laajennetaan sukupuolivaikutusten arviointi koko laajaan talousarvioprosessiin - pitäen sisällään hallitusohjelman, valtiontalouden kehykset ja julkisen talouden suunnitelman, talousarvion, talousarviota toteuttavan lainsäädännön ja tulosohjauksen (OKM:n kohdalla sukupuolivaikutuksia mm. varhaiskasvatuksen järjestämisen, koulutuksen rahoituksen sekä kulttuurin, liikunnan ja järjestötoiminnan rahoituksen sukupuolivaikutukset).
- Aletaan raportoida talousarvion sukupuoli- ja tasa-arvovaikutuksista systemaattisesti**.**

Naisjärjestöjen kattojärjestöjen valtionapu

Vuoden 2020 talousarvioesityksessä eräiden naisjärjestöjen valtionavusta annettuun lakiin (663/ 2007) perustuviin valtionavustuksiin on varattu 518 000 euroa. Tuki koskee kolmen naisjärjestöjen kattojärjestöjen rahoitusta[2]. Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry:n sai kuluvalle vuodelle k.o. kohdasta valtionavustusta 294 000 e (sisältäen eduskunnan lisämäärärahan). **Edellisen vuoden jakoperustein laskettuna**

[1] Elomäki, Anna & al. (toim.) (2018) *Tasa-arvoa talousarvioon - talousarvion sukupuolivaikutusten arviointi ja sukupuolitietoinen budjetointi.* Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 58/2018. Helsinki: Valtioneuvoston kanslia.
[2] Naisjärjestöjen Keskusliitto (NJKL), Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry, Monika-Naiset Liitto ry

kohdallamme valtionavun lasku tulevalle vuodelle olisi yli 41% ja vaarantaisi toiminnan jatkumisen nykyisen kaltaisena.

Nämä kolme kattojärjestöä ovat laajasti verkostoituneita ja tekevät kampanja- ja vaikuttamistyötä ja toimivat myös kansainvälisesti. Kaikki tasa-arvoteemat ovat laajasti edustettuina, erityisesti voi sanoa korostuvan Suomen suurimman ihmisoikeusongelman, naisiin kohdistuvan väkivallan. Järjestöt myös toimivat yhteistyössä valtionhallinnon sekä muun kolmannen sektorin tasa-arvo- ja ihmisoikeustoimijoiden kanssa. Myös kuntien ja yritysten kanssa tehdään yhteistyötä. Naisjärjestöillä on keskeinen tehtävä kansainvälisten sopimusten seurannan koordinoinnissa, mm. CEDAW-sopimuksen (NYTKIS) ja Istanbulin sopimuksen (yhdessä) sekä Pekingin toimintaohjelman (NJKL) ja kestävän kehityksen tavoitteiden Agenda2030 seurannassa (NYTKIS). Lisäksi Monika Naisilla on ainutlaatuinen rooli maahanmuuttajanaisten asioiden ajajana ja ihmiskaupan vastaisessa työssä. NYTKIS tekee erityisesti työtä naisten poliittisen osallistumisen tukemisessa ja sen esteiden raivaamisessa.

NJKL:oon kuuluu kuutisenkymmentä jäsenjärjestöä, joissa on yhteensä yli 400 000 jäsentä. NYTKISiin kuuluu 11 jäsenjärjestöä, joiden jäsenmäärä on n. 420 000. Valtakunnallisesti toimivalla NYTKISillä on 17 alueellista toimikuntaa. Monika-Naiset liitolla on 13 jäsenjärjestöä. Valtionapu muodostaa NJKL:n ja NYTKISin kohdalla järjestöjen päärahoituksen. Järjestöt pystyvät toteuttamaan tehokkaasti ja varsin pienin resurssein tasa-arvoasioissa sellaista yleistä asennevaikuttamista, jota muilla keinoilla on vaikea saavuttaa.

Näiden suurten naisjärjestöjen kattojärjestöjen valtionavustus on muihin kansallisiin kattojärjestöihin verrattuna varsin matala. Vuodelle 2020 seuraavat leikkaukset tulevat tarkoittamaan merkittäviä leikkauksia toiminnassa. Rinteen hallitus on pyrkinyt profiloitumaan tasa-arvoasioiden ajajana, tuen tasoin lasku tasa-arvoa ajaville kansalaisjärjestöille on ristiriidassa tuon tavoitteen kanssa.

Helsingissä 26.11.2019

puolesta,
Johanna Pakkanen
pääsihteeri
johanna.pakkanen@nytkis.org
www.nytkis.org
